

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія
Факультет обліку та фінансів**

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ ПРОГРАМИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти Бакалавр
Галузь знань 07 „Управління та адміністрування”
Спеціальність 072 „Фінанси, банківська справа та страхування”
Спеціалізація (освітньо-професійна програма) „Фінанси, банківська справа та страхування”

Затверджено науково-методичною
радою спеціальності „Фінанси,
банківська справа та страхування”
(протокол № 12 від 15 липня 2019 р.)

1. Інформація про програму:

Загальний опис:

1.1. Кваліфікація, що присвоюється. Бакалавр фінансів, банківської справи та страхування.

1.2. Тривалість програми. 1 рік 10 місяців.

1.3. Кількість кредитів ЄКТС. 120 кредитів ЄКТС.

1.4. Рівень вищої освіти. Перший (бакалаврський) рівень.

1.5. Галузь знань. 07 „Управління та адміністрування”.

1.6. Профіль програми. Освітньо-професійна програма.

1.7. Результати навчання.

Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти:

1. Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

2. Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, філософських засад та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; дотримуватись безпечних умов життєдіяльності використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3. Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач, використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної та інших наук для діагностики стану фінансових систем

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування, застосовувати їх в діяльності виробничих структур, фінансово-кредитних установ, бюджетних організацій та органів місцевого самоврядування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію облікового та управлінського характеру.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування, діяльності господарюючих суб'єктів виробничої та невиробничої сфер.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Здатність володіти організаційними аспектами діяльності фінансових посередників в розрізі страхових послуг, банківських та інвестиційних операцій.

СК13. Здатність планувати економічні процеси в сфері грошових, фінансових і кредитних відносин обґрунтовувати альтернативи прийняття управлінських рішень за всіма видами фінансової діяльності та рівнями фінансової безпеки.

СК14. Здатність володіти практичними навиками щодо організації діяльності державних та недержавних фондів соціального спрямування, митної служби, органів місцевого самоврядування.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти при визначенні оптимального вирішення податково-бюджетних, митних та фінансово-посередницьких проблем.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовою у професійній діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення на рівні виробничих структур, фінансово-кредитних установ, бюджетних організацій, органів місцевого самоврядування, фіскальних і митних служб та фондів соціального спрямування

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, визначати, засвоювати та запам'ятовувати базові принципи філософії, психології, педагогіки, соціології, логіки, факти вітчизняної історії та культури, норми економіки менеджменту та маркетингу.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя та безпеки праці.

1.8. Структурна діаграма програми з кредитами.

Шифр	Назва навчальних дисциплін та складових освітнього процесу	Загальний обсяг, год	Кількість кредитів, ЄКТС
<i>1 курс</i>			
ОПП 1.1.2	Економічний аналіз	150	5
ОПП 1.1.6	Страховання	345	11,5
ОПП 1.1.7	Фінанси	120	4
ОПП 1.1.8	Фінанси підприємств	255	8,5
ОПП 1.1.11	Курсова робота „Фінанси підприємств”	90	3
ВПП ¹ 2.1.1.1	Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання	150	5
ВПП 2.1.1.2	Інвестиційний аналіз	150	5
ВПП 2.1.1.3	Фінансова безпека суб'єктів підприємництва	180	6
ВПП 2.1.1.5	Фінансове право	180	6
ВПП 2.1.2.1	Грошово-кредитні системи зарубіжних країн	180	6

Шифр	Назва навчальних дисциплін та складових освітнього процесу	Загальний обсяг, год	Кількість кредитів, ЄКТС
ВПП 2.1.2.2	Страхові послуги	150	5
ВПП 2.1.2.3	Фінанси страхових організацій	180	6
ВПП 2.1.2.5	Фінансовий ринок	150	5
ВПП 2.1.3.1	Державні фінанси	180	6
ВПП 2.1.3.2	Митна справа	150	5
ВПП 2.1.3.3	Міжнародні фінанси	150	5
ВПП 2.1.3.5	Фінансова статистика	180	6
НП 1.2.1.	Професійна практика	180	6
<i>Всього за рік</i>		<i>1800</i>	<i>60</i>
<i>2 курс</i>			
ОПП 1.1.1	Банківська система	225	7,5
ОПП 1.1.3	Податкова система	210	7
ОПП 1.1.4	Соціальне страхування	150	5
ОПП 1.1.5	Статистика	90	3
ОПП 1.1.9	Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва	240	8
ОПП 1.1.10	Фінансовий аналіз	195	6,5
ОПП 1.1.12	Курсова робота „Фінансовий аналіз”	135	4,5
ОПП 1.1.13	Міждисциплінарна курсова робота з професійної підготовки	135	4,5
ВПП 2.1.1.4	Фінансова санація та банкрутство підприємств	240	8
ВПП 2.1.2.4	Фінансове посередництво	240	8
ВПП 2.1.3.4	Місцеві фінанси	240	8
АЗВО 1.4.1	Атестаційний екзамен	90	6
<i>Всього за рік</i>		<i>1800</i>	<i>60</i>
<i>Всього по програмі спеціальності</i>		<i>3600</i>	<i>120</i>

¹на 1 і 2 курс навчання здобувач вищої освіти обирає для вивчення один і з трьох запропонованих блоків вибіркових дисциплін.

1.9. Форма навчання. Заочна.

1.10. Гарант програми. Чумак В. Д.

2. Інформація окремих освітніх компонентів (навчальних дисциплін):

2.1. Шифр. ОПП. 1.1.1.

2.2. Назва. Банківська система.

2.3. Тип. Обов'язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 7,5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Глущенко Ю. А.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення на рівні виробничих структур, фінансово-кредитних установ, бюджетних організацій, фіскальних і митних служб та фондів соціального спрямування.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Історія розвитку банківської діяльності. Визначення сутності банківської системи та її функцій в сучасних умовах. Статус та організаційна структура

Національного банку України. Завдання і функції Національного банку України. Концептуальні підходи до формування та тенденції грошово-кредитної політики. Цілі грошово-кредитної політики та види грошово-кредитних стратегій. Інструменти грошово-кредитної політики. Комерційні банки як ключова складова банківської системи. Особливості створення та діяльності міжбанківських об'єднань. Сутність банківської діяльності та основні принципи здійснення банківських операцій. Основи організації бухгалтерського обліку в банківських установах України.

2.11. Рекомендована література.

1. Банківська система : навч. посіб. / Л. І. Катан, Н. І. Демчук, В. Г. Бабенко-Левада, Т. О. Журавльова за ред. І. М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с.

2. Банківська система: підручник / М. І. Крупка, Є. М. Андрущак, Н. Г. Пайтра та ін. за ред. д.е.н., проф. М. І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 556 с.

3. Глущенко Ю. А. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни Банківська система для здобувачів с вищої освіти очної та заочної форм навчання. Полтава: ПДАА, 2017. 80 с.

4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III / Верховна рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 14.06.2019).

5. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV./ Верховна рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 14.06.2019).

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (опитування; розв'язування задач, виконання індивідуальних та домашніх завдань; написання рефератів; виконання контрольних робіт (тестування));

– підсумковий контроль – залік, екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП 1.1.2

2.2. Назва. Економічний аналіз.

2.3. Тип. Обов'язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Єгорова О. В.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи,

фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу. Види економічного аналізу та його інформаційне забезпечення. Метод і методичні прийоми економічного аналізу. Аналіз необоротних активів підприємства. Аналіз оборотних активів підприємства. Аналіз трудових ресурсів. Аналіз виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг. Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції. Аналіз фінансових результатів і рентабельності. Аналіз фінансового стану підприємства.

2.11. Рекомендована література.

1. Волкова Н. А. , Волчек Р. М. , Гайдаєнко О. М. та ін. Економічний аналіз: навч. посібник. Одеса: ОНЕУ. 2015. 310 с.

2. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с.

3. Мних Є. В. Економічний аналіз : [підручник]. Київ : Центр навчальної літератури, 2011. 630 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту лекцій; виконання вправ на практичних заняттях; розв’язування задач (тестів); виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для заочної форми навчання, виконання практичних завдань тощо).

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП 1.1.3

2.2. Назва. Податкова система

2.3. Тип. Обов’язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 7.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Безкровний О. В.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб’єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб’єктів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Сутність і види податків. Організація податкової системи. Податкові органи України. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Мито. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Спрощена система

оподаткування суб'єктів підприємництва. Екологічний податок. Рентні платежі. Майнове оподаткування. Місцеві та інші податки і збори. Облік платників і надходжень податків до бюджету. Податкова політика в системі державного регулюванні економіки. Неподаткові платежі в бюджет.

2.11. Рекомендована література.

1. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Безкровний О. В., Дорошенко О. О. Податкова система : навч. посібник. Полтава: ПДАА, 2018. 361 с.

2. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Безкровний О. В., Мисник Т. Г., Дорошенко О. О. Податкові відносини суб'єктів підприємництва : управління та адміністрування : навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2017. 473 с.

3. Безкровний О. В., Дорошенко О. О. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни Податкова система для здобувачів вищої освіти очної та заочної форм навчання [6-те вид., доп. і перероб.]. Полтава : ПДАА, 2019. 196 с.

4. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI / Верховна рада України *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.

5. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів: Закон України від 23 листопада 2018 р. № 2628-VIII. / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2628-19> (дата звернення: 06.06.2019).

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв'язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП. 1.1.4

2.2. Назва. Соціальне страхування.

2.3. Тип. Обов'язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Лихопій В. І.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи,

фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Сутність, принципи та роль соціального страхування. Становлення і розвиток соціального страхування в Україні. Державне регулювання соціального страхування. Управління коштами соціального страхування. Страхування тимчасової втрати працездатності, нещасних випадків на виробництві та від професійних захворювань. Медичне страхування. Страхування на випадок безробіття. Державне пенсійне страхування. Недержавне пенсійне страхування. Зарубіжний досвід соціального страхування.

2.11. Рекомендована література.

1. Безкровний О. В., Аранчій В. І., Лихопій В. І. Соціальне страхування: навч. посібник. Полтава: ПДАА, 2016. 221 с.

2. Безугла В. О., Загірняк Д. М., Шаповал Л. П. Соціальне страхування: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 208 с.

3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23 вер. 1999 р. № 1105-VIII. / Верховна рада України. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14> (дата звернення: 07.06.2019).

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (опитування, виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, контрольні роботи);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП. 1.1.5.

2.2. Назва. Статистика.

2.3. Тип. Обов'язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. I.**2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 3.****2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Єгорова О. В.****2.9. Заплановані результати навчання.**

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Предмет і метод статистики. Статистичне спостереження. Зведення та групування статистичних даних. Узагальнюючі статистичні показники. Аналіз рядів розподілу. Вибірковий метод. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків. Аналіз динаміки. Індексний метод. Подання статистичних даних.

2.11. Рекомендована література.

1. Горкавий В. К. Статистика: навч. посібник. Київ: Алерта, 2012. 608 с.
2. Кулинич О. І., Кулинич Р. О. Теорія статистики: підручник. 5-ге видання, перероб. і доп. Київ: Знання, 2010. 239 с.
3. Опря А. Т., Дорогань-Писаренко Л. О., Кононенко Ж. А., Єгорова О. В. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань). навч. посібник. (2-ге вид., перер. і допов.). Київ: Центр учбової літератури», 2014. 536 с.
4. Тринько Р. І., Стадник Р. І. Основи теоретичної і прикладної статистики: навч. посібник. Київ: Знання, 2011. 397 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту лекцій; виконання вправ на практичних заняттях; розв'язування задач (тестів); виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для заочної форми навчання, виконання практичних завдань тощо).

– підсумковий контроль – залік.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП. 1.1.6.

2.2. Назва. Страхування.

2.3. Тип. Обов'язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I, II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 11,5.

2.8. П.І.Б лектора / лекторів. Зоря С. П., Зоря О. П.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Сутність, принципи і роль страхування. Класифікація страхування. Страхові ризики та їх оцінювання. Страховий ринок. Страхова організація. Державне регулювання страхової діяльності. Фінансові результати діяльності страховиків. Особливості та значення особистого страхування. Особливості та значення ризикових видів страхування. Перестраховування і співстраховування.

2.11. Рекомендована література.

1. Зоря С. П., Зоря О. П. Навчально-методичний посібник з дисципліни

Страховання для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» [2-ге вид. перероб. та допов.]. Полтава : ПДАА, 2018. 202 с.

2. Про страхування: Закон України від 07 бер. 1996 р., № 85 /96 / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 11.06.2019).

3. Страхування : навч. посіб. / за ред. Т. А. Говорушко. Львів: «Магнолія 2006», 2014. 328 с.

4. Ткаченко Н. В. Страхування: навч. посіб. Київ: Ліра, 2007. 376 с.

5. Фисун В. І., Ярова Г. М. Страхування: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 232 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв’язання задач та ситуацій; написання рефератів; виконання завдань самостійної роботи; написання тестів; виконання контрольних робіт в розрізі тем);

– підсумковий контроль: залік, екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП. 1.1.7.

2.2. Назва. Фінанси.

2.3. Тип. Обов’язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. II .

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 4.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Краснікова О.М., Капаєва Л.М.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб’єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов’язки як члена суспільства, розуміти цінності

вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, визначати, засвоювати та запам'ятовувати базові принципи філософії, психології, педагогіки, соціології, логіки, факти вітчизняної історії та культури, норми економіки менеджменту та маркетингу.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя та безпеки праці.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів. Генезис та еволюція фінансів. Становлення та розвиток фінансової науки. Фінансова право і фінансова політика. Податки. Податкова системи. Бюджет. Бюджетна система. Бюджетний дефіцит. Державний кредит. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання. Соціальні позабюджетні фонди. Фінанси суб'єктів господарювання. Фінанси домогосподарств. Страхування. Страховий ринок. Фінансовий ринок. Фінансовий менеджмент. Міжнародні фінанси. Фінансова безпека держави. Фінанси країн з розвиненою економікою. Фінанси Європейського союзу.

2.11. Рекомендована література.

1. Кремень О., Кремень В. Фінанси. навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2018. 416 с.
2. Романенко О. Р. Фінанси: підручник для ВНЗ. Київ: ЦУЛ, 2016. 310 с.
3. Фінанси: навчальний посібник / Крутова А. С., Близнюк О. П., Лачкова Л. І. та ін. – Харків: Лідер, 2013. 560 с.
4. Фінанси: підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид., перероб. і доповн. Київ: Знання, 2012. 687 с.
5. Фінанси: підручник / І. О. Лютий та ін.; за ред. д.е.н., проф. І. О. Лютого. Київ: Ліра-К, 2017. 720 с.

2.12. Методи контролю:

- поточний контроль – (виконання практичних завдань; розв'язування тестів; завдання самостійної роботи);
- підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП. 1.1.8.

2.2. Назва. Фінанси підприємств.

2.3. Тип. Обов'язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I, II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 8,5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Чумак В. Д., Бражник Л. В.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних

форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Основи фінансів підприємств. Організація грошових розрахунків підприємств. Грошові надходження підприємств. Формування і розподіл прибутку. Оподаткування підприємств. Обігові кошти. Кредитування підприємств. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Оцінювання фінансового стану підприємств. Фінансове планування на підприємствах. Фінансова санація підприємств.

2.11. Рекомендована література.

1. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАА, 2018. 350 с.

2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2018. 292 с.

3. Тарасенко І. О., Любенко Н. М. Фінанси підприємств: підручник. Київ: КНУТД, 2015. 360 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв'язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання самостійних завдань);

– підсумковий контроль – залік, екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП 1.1.9.

2.2. Назва. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва.

2.3. Тип. Обов'язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 8.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Собчишин В. М.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації, у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення на рівні виробничих структур, фінансово-кредитних установ, бюджетних організацій, органів місцевого самоврядування, фіскальних і митних служб та фондів соціального спрямування.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва. Особливості фінансування суб'єктів підприємництва різних форм організації бізнесу. Формування власного капіталу підприємства. Внутрішні джерела фінансування підприємства. Дивідендна політика підприємства. Фінансування підприємства за рахунок запозичених ресурсів. Фінансова діяльність на етапі реорганізації підприємства. Фінансове інвестування підприємства. Оцінювання вартості підприємства. Фінансова діяльність підприємства у сфері зовнішньоекономічних відносин. Фінансовий контролінг на підприємстві.

2.11. Рекомендована література.

1. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Черненко Л. В. Фінансова діяльність підприємств : навч.-метод. посіб. Полтава : ПДАА, 2003. 111 с.

2. Зятковський І. В., Зятковська Л. І., Романів М. В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. Чернівці : Золоті литаври, 2007. 274 с.

3. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Київ : КНЕУ, 2003. 554 с.

4. Фінансова діяльність підприємств : навч. посіб. / В. І. Аранчій, В. Д. Чумак, О. Ю. Смолянська, Л. В. Черненко. Київ : Професіонал, 2004. 240 с.

5. Фінансова діяльність підприємства : підручник / О. М. Бандурка, М. Я. Коробов, П. І. Орлов, К. Я. Петрова. Київ : Либідь, 2002. 384 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (опитування; виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи (реферату, домашнього завдання, участь у підсумкових заходах за результатами виробничої практики); виконання контрольної роботи);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ОПП 1.1.10.

2.2. Назва. Фінансовий аналіз.

2.3. Тип. Обов'язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 6,5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Тютюнник Ю. М.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Значення і теоретичні засади фінансового аналізу. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. Аналіз майна підприємств. Аналіз оборотних активів. Аналіз джерел формування капіталу підприємств. Аналіз грошових потоків. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємств. Аналіз фінансової стійкості підприємств. Аналіз кредитоспроможності підприємств. Аналіз ділової активності підприємств. Аналіз фінансових результатів і рентабельності підприємств. Аналіз інвестиційної активності підприємств. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємств.

2.11. Рекомендована література.

1. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Правління Національного банку України від 30 червня 2016 р. № 351. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення: 11.06.2019).

2. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Полтава: ПДАА, 2016. 432 с.

3. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Частина І. Полтава: РВВ ПДАА, 2014. 358 с.

4. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Частина ІІ. Полтава: РВВ ПДАА, 2014. 394 с.

5. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 566 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспектів; виконання завдань на практичних заняттях; контрольна робота);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП. 2.1.1.1.

2.2. Назва. Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. ІІ.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Дорошенко О. О.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Сутність, становлення та розвиток фінансового планування на підприємстві. Сутність та принципи бюджетування. Методичні основи бюджетування на підприємстві. Розробка організаційної та фінансової структури підприємства. Особливості бюджетного процесу у виробництві. Розробка системи бюджетів. Розробка операційних бюджетів підприємства. Зміст і технологія складання фінансових бюджетів. Відповідальність та мотивація в бюджетуванні.

2.11. Рекомендована література.

1. Аранчій В. І., Некрасенко Л. А., Зоря О. П. Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання: навчальний посібник. Полтава: ПДАА, 2010. 400 с.

2. Батенко Л. П., Зінкевич Т. О., Кизенко О. О. та ін. Основи бюджетування: навчально-методичний посібник для сам. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2010. 202 с.

3. Некрасенко Л. А., Сорокотяга С. М. Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання: навчально-методичний посібник, Полтава: ПДАА, 2013. 150 с.

4. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 554 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (опитування; розв'язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань; виконання контрольних робіт);

– підсумковий контроль – залік.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП 2.1.1.2

2.2. Назва. Інвестиційний аналіз.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Кубецька О. М.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР1. Описати ринкові методи управління фінансами підприємств, фінансово-кредитних установ та бюджетних організацій.

ПР4. Відтворювати логіку фінансової діяльності підприємства, побудувати оптимальну систему мобілізації і використання фінансових ресурсів.

ПР5. Ідентифікувати та інтерпретувати сучасні методи обробки фінансової інформації та її систематизації, виділити новизну, теоретичну і практичну значимість фінансового дослідження, формувати конкретні напрямки впровадження результатів дослідження в практику фінансової діяльності.

ПР6. Застосувати на практиці конкретні методи, засоби та інструменти фінансового управління підприємством, спрямованого на обмеження кризових процесів і недопущення його збитковості.

ПР7. Планувати та прогнозувати фінансовий розвиток підприємства, зокрема передбачати можливі фінансові ризики, враховувати фінансові чинники внутрішнього і зовнішнього середовища для прогнозування його фінансової рівноваги.

ПР15. Визначити стратегічні напрями розвитку підприємств та фінансово-кредитних установ в умовах глобалізаційних процесів в економіці.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Методологічні засади інвестиційного аналізу. Аналіз проектно-кошторисної документації. Аналіз техніко-економічного обґрунтування проекту. Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту. Урахування ризику і невизначеності інвестиційних проектів. Аналіз ринку фінансових інвестицій. Оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів. Аналіз інвестиційного портфеля.

2.11. Рекомендована література.

1. Пересада А.А. Інвестиційний процес в Україні. Київ: Лібра, 1998, 344 с.

2. Смолянська О. Ю. Фінансовий ринок: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 384 с.

3. Суторміна В. М., Радзівська В. М., Стеценко Б. С. Фінансовий ринок. навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2001. 100 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв’язування задач та ситуацій; написання рефератів; розв’язування тестових завдань);
– підсумковий контроль – залік.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП. 2.1.1.3

2.2. Назва. Фінансова безпека суб’єктів підприємництва.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 6.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Мисник Т. Г.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки підприємства. Елементи структури фінансової безпеки підприємства. Чинники впливу на фінансову безпеку підприємства. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. Адаптаційні заходи підприємства до впливу зовнішнього середовища. Нормативне та інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємства. Фінансова розвідка. Основи управління фінансовою безпекою підприємства.

2.11. Рекомендована література.

1. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія. Київ: КНТЕУ, 2004. 740 с.

2. Донець Л. І., Ващенко Н. В. Економічна безпека підприємства: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. Київ: ЦУЛ, 2008. 240 с.

3. Козаченко Г. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М. Економічна безпека підприємства : сутність та механізм забезпечення: монографія. Київ: Лібра, 2003. 280 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (опитування; розв'язування задач та ситуацій;

написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань);
– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП. 2.1.1.4.

2.2. Назва. Фінансова санація та банкрутство підприємств.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 8.

2.8. П.І.Б лектора / лекторів. Чумак В. Д.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Основи фінансової санації підприємств. Оцінювання санаційної спроможності підприємства. Складання та узгодження плану фінансової санації підприємства. Досудова санація. Санація підприємств у судовому порядку. Фінансування санації підприємств. Реструктуризація підприємства. Методи державної фінансової підтримки санації підприємств. Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств. Особливості фінансової санації та банкрутства підприємств різних форм власності та видів діяльності.

2.11. Рекомендована література.

1. Кондрашихін А. Б. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2007. 208 с.

2. Пепа Т. В., Федорова В. О., Кондрашихін А. Б., Андрєєва О. В. Управління фінансовою санацією підприємства: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2008. 440 с.

3. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 30.06.1999 р. № 2343-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 42–43. С. 852–899.

4. Ролінський О. В., Прокопчук О. Т., Андрющенко А. М. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посіб. Умань: Сочінський, 2012. 302 с.

5. Штангрет А. М. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 374 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування на практичних заняттях; розв’язування задач та ситуацій на практичних заняттях; тестовий контроль; написання рефератів; контрольна робота);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП. 2.1.1.5.

2.2. Назва. Фінансове право.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 6.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Капаєва Л.М.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб’єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов’язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, визначати, засвоювати та запам’ятовувати базові принципи філософії, психології, педагогіки, соціології, логіки, факти вітчизняної

історії та культури, норми економіки менеджменту та маркетингу.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Фінансова діяльність держави. Предмет, метод, джерела та система фінансового права. Правові засади організації фінансового контролю в Україні. Бюджетне право і бюджетний устрій України. Бюджетні повноваження держави. Бюджетний процес в Україні. Правове регулювання державних доходів. Система державних доходів. Податкове право. Правові засади державного кредиту. Правові основи страхування. Правове регулювання державних видатків. Правові основи кошторисно-бюджетного режиму фінансування. Правове регулювання відносин, що виникають в процесі банківської діяльності. Правове регламентування банківських рахунків і регулювання грошового обороту.

2.11. Рекомендована література.

1. Фінансове право: навч. посіб. / М. Г. Волощук, Т. О. Карабін, М. В. Менджул. – Вид. 3-тє, допов. та перероб. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244 с.

2. О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Харків: Екограф, 2015. 500 с.

3. Фінансове право: підручник / за заг. ред. О. П. Гетманець; Бандурка О. М., Гетманець О. П., Жорнокуй Ю. М. та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 392 с.

4. Фінансове право: підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка. Хпрків: Право, 2016. 440 с.

5. Фінансове право: підручник / О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. Харків : Право, 2017. 374 с

6. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) /К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.

2.12. Методи контролю:⁴

– поточний контроль – (виконання практичних завдань; розв'язування тестів; завдання самостійної роботи);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП 2.1.2.1

2.2. Назва. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 6.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Дроботя Я. А.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Грошові системи: сутність та основні етапи розвитку. Кредитні системи: сутність та структура. Валютні системи: сутність та еволюція розвитку.

Грошово-кредитна політика: сутність, типи та інструменти. Міжнародні валютно-фінансові установи. Грошово-кредитна система Європейського союзу. Грошово-кредитна система США. Грошово-кредитна система Великої Британії. Грошово-кредитна система Японії. Принципи функціонування банків в Ісламських країнах.

2.11. Рекомендована література.

1. Валютное регулирование в системе государственного управления экономикой: учеб. пособ. / под общ. ред. В. М. Крашенинникова. Москва: ИНФРА-М, 2003.

2. Вешкин Ю. Г., Авагян Г. Л. Банковские системы зарубежных стран: курс лекций. Москва: Экономистъ, 2004. 400 с.

3. Добров В. М., Мартинюк-Медкова О. А., Непонящий С. М. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навч. посіб. Одеса: ВМВ, 2005. 292 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (опитування; розв’язування тестів; виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, контрольна робота(в т.ч. підсумкова));

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП 2.1.2.2.

2.2. Назва. Страхові послуги.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 5.

2.8. П.І.Б лектора / лекторів. Зоря С. П.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб’єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти

їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Страхові послуги і особливості їх реалізації. Порядок укладання та ведення страхової угоди. Страхування життя та пенсій. Страхування від нещасних випадків. Медичне страхування. Страхування підприємницьких ризиків. Сільськогосподарське страхування. Страхування технічних ризиків. Страхування фінансово-кредитних ризиків. Автотранспортне страхування. Морське страхування. Авіаційне страхування. Страхування майна і відповідальності громадян.

2.11. Рекомендована література.

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа: підручник. Київ. 2008. 119 с.

2. Говорушко Т. А. Страхові послуги: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 343 с.

3. Дема Д. І. Страхові послуги: навч. посібник / 2-ге вид. перероб. та допов. Київ : Алерта, 2013. 526 с.

4. Про страхування : Закон України від 07 бер. 1996 р., № 85 /96 / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 11.06.2019).

5. Яворська Т. В. Страхові послуги: навч. посібник. Київ : Знання, 2008. 350 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв'язання задач та ситуацій написання рефератів; виконання завдань самостійної роботи; написання тестів; виконання контрольних робіт в розрізі тем);

– підсумковий контроль – залік.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП 2.1.2.3

2.2. Назва. Фінанси страхових організацій

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 6.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Галінська Т. С.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Сутність фінансів страховика та особливості їх організації. Грошові надходження страховиків. Страхові резерви, їх склад та порядок формування. Розміщення страхових резервів. Прибуток страховика, його формування та розподіл. Оподаткування страховиків. Оцінка фінансового стану страховика. Інвестиційна діяльність страхових компаній.

2.11. Рекомендована література.

1. Гаманкова О. О. Фінанси страхових організацій: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2007. 328 с.

2. Плиса В. Й. Страхування: підручник. Київ: Каравела, 2010. 472 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв’язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП 2.1.2.4

2.2. Назва. Фінансове посередництво.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 8.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Мисник Т. Г.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв’язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб’єктів.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Роль фінансового посередництва в розвитку економіки. Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій. Інституційно-правові основи діяльності фінансових посередників. Організація інвестиційного менеджменту та вибір інвестиційної політики. Аналіз цінних паперів як етап інвестиційного процесу. Формування інвестиційного портфеля та його перегляд. Оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем і результати діяльності фінансових посередників.

2.11. Рекомендована література.

1. Маслова С. О., Опалов О. А. Фінансовий ринок: навч. посібник. Київ: Каравела, 2002. 304 с.

2. Маслова С. О. Ринок фінансових послуг: навч. посібник. Київ: Каравелла, 2002. 234 с.

3. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: навч. посібник / 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: Знання-Прес, 2003. 535 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв’язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП. 2.1.2.5.

2.2. Назва. Фінансовий ринок.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Бражник Л. В.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти при визначенні оптимального вирішення податково-бюджетних та митних проблем

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан

фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці. Регулювання фінансового ринку. Фінансові посередники. Процентні ставки та їх структура. Ризик і ціна капіталу. Ринок облігацій як складова ринку капіталів. Ринок пайових цінних паперів. Ринок похідних фінансових інструментів. Грошовий ринок і ринок банківських позичок. Валютний ринок. Фондова біржа та біржові операції. Фундаментальний і технічний аналіз

2.11. Рекомендована література.

1. Еш С. М. Фінансовий ринок: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2011. 528 с.
2. Клименко В. В., Акімова Л. М., Докієнко Л. М. Фінансовий ринок: навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2015. 358 с.
3. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: підручник. Київ: Знання, 2015. 535 с.

2.12. Методи контролю:

- поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв'язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання самостійних завдань);
- підсумковий контроль – залік.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП. 2.1.3.1.

2.2. Назва. Державні фінанси.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 6.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Дорошенко О. О.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення на рівні виробничих структур, фінансово-кредитних установ, бюджетних організацій, органів місцевого самоврядування, фіскальних і митних служб та фондів соціального спрямування.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Економічна природа і сутність державних фінансів. Система державних фінансів та державна фінансова політика. Податки і податкова система держави. Бюджет і бюджетна система України. Бюджетний процес. Державний бюджет України. Система місцевих бюджетів. Бюджетне регулювання та міжбюджетні відносини. Державний кредит і державний борг. Державне страхування та державні цільові фонди. Фінанси державних підприємств і організацій. Державний фінансовий контроль. Управління державними фінансами. Фінансові аспекти зовнішньоекономічної діяльності держави.

2.11. Рекомендована література.

1. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси: навч. посібник. Київ: Атіка, 2004. 367 с.

2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI / Верховна рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Василик О. Д., Павлюк К. В. Державні фінанси України: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 608 с.

4. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI / Верховна рада України *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.

5. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: навч. посібник / За заг. Ред. В. В. Зубенка. Київ: ІБСЕД, 2017. 184 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (опитування; розв’язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань; виконання контрольних робіт);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП 2.1.3.2

2.2. Назва. Митна справа.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Краснікова О. М.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб’єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти при визначенні оптимального вирішення податково-бюджетних та митних проблем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР20. Виконувати функціональні обов’язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення на рівні виробничих структур, фінансово-кредитних установ, бюджетних організацій, органів місцевого самоврядування, фіскальних і митних служб та фондів соціального спрямування

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.²

Суть та народногосподарське значення митної справи. Митна система України. Митний контроль. Митне оформлення. Переміщення та пропуск через митний кордон України. Перевезення, зберігання і розпорядження товарами та іншими предметами, що знаходяться під митним контролем. Мито та митні збори. Порушення митних правил та відповідальність за такі порушення. Контрабанда.

2.11. Рекомендована література.³

1. Гребельник О. П. Митна справа: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 472 с.

2. Митний кодекс України: практичні аспекти : навчально-методичний посібник / ред. кол.: А. Д. Войцещук, І. О. Іващук, А. І. Крисоватий, О. М. Омельчук, П. В. Пашко та ін. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 516 с.

3. Митна справа: посібник-практикум / за заг. ред. О. Є. Кузьміна. Київ: Каравела, 2014.

4. Тоцька Т. С. Митне оподаткування. Практикум: навч. посіб. Дніпропетровськ: Акцент, 2016. 127 с.

5. Шкурупій О. В., Строчихін Ю. Ф., Вишневецька Л. І. Митна статистика : практикум: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2014. 224 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв'язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань);

– підсумковий контроль – залік.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП. 2.1.3.3

2.2. Назва. Міжнародні фінанси

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. II.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 5.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Дроботя Я. А.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРО2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПРО3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Система міжнародних фінансів. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади. Заборгованість у системі міжнародних фінансів. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу. Платіжний баланс країн світу. Світовий фінансовий ринок та його структура. Фінанси транснаціональних компаній. Міжнародна банківська справа. Міжнародне оподаткування. Міжнародне страхування. Україна у світовому фінансовому ринку.

2.11. Рекомендована література.

1. Аранчій. В. І., Дроботя Я. А. Міжнародні фінанси. Полтава: ПДАА, 2019. 128 с.

2. Міжнародні фінанси: навч. посібник. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Мозгового. Київ: КНЕУ, 2005. 1000 с.

3. Петрашко Л. П. Міжнародні фінанси: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2003. 221 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (опитування; виконання вправ на практичних заняттях; розв’язування тестів; підготовка рефератів; виконання індивідуальних завдань (контрольна робота));

– підсумковий контроль – залік.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП 2.1.3.4

2.2. Назва. Місцеві фінанси.

2.3. Тип. Вибіркова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 2 курс.

2.6. Семестр. Іі.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 8.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Краснікова О. М.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб’єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов’язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення на рівні виробничих структур, фінансово-кредитних установ, бюджетних організацій, органів місцевого самоврядування, фіскальних і митних служб та фондів соціального спрямування

2.10. Зміст навчальної дисципліни.²

Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів. Фінансова політика місцевих органів влади. Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади. Формування дохідної бази місцевих бюджетів. Система видатків місцевих бюджетів. Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання. Бюджетний процес на місцевому рівні. Організація фінансової діяльності підприємств місцевого господарства. Фінанси підприємств комунального господарства. Фінансова діяльність житлово-експлуатаційного комплексу. Управління місцевими фінансами в Україні. Світовий досвід організації місцевих фінансів.

2.11. Рекомендована література.

1. Бюджетний кодекс України від 21.06.11 р. № 2542-III. *Українська Інвестиційна Газета*. Нормативна база. 2011. 50 с.

2. Гораль Л. Т. Місцеві фінанси: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. 255 с.

3. Євдокімова М. О. Місцеві фінанси: навч. посібник. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2014. 343 с.

4. Кожаліна Н. П. Особливості функціонування місцевих бюджетів в умовах економічних перетворень. *Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*. Випуск 23. 2018. С. 480-484.

5. Місцеві фінанси [Електронний ресурс]: підручник / О. Б. Жихор, О. П. Кириленко, О. М. Тридід [та ін.]; за ред. О. Б. Жихор, О. П. Кириленко. Київ: УБС НБУ, 2015. 579 с.

6. Місцеві фінанси: підруч. / за ред. д.е.н., проф. О. П. Кириленко. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2014. 448 с.

2.12. Методи контролю:⁴

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв’язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

2.1. Шифр. ВПП 2.1.3.5

2.2. Назва. Фінансова статистика

2.3. Тип. Обов’язкова.

2.4. Цикл. Професійної підготовки.

2.5. Рік навчання. 1 курс.

2.6. Семестр. I.

2.7. Кількість кредитів ЄКТС. 6.

2.8. П.І.Б лектора/ лекторів. Кончаковський Є. О.

2.9. Заплановані результати навчання.

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв’язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРО4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРО6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПРО11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

2.10. Зміст навчальної дисципліни.

Сутність і види податків. Організація податкової системи. Податкові органи України. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Мито. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Спрощена система оподаткування суб'єктів підприємництва. Екологічний податок. Рентні платежі. Майнове оподаткування. Місцеві та інші податки і збори. Облік платників і надходжень податків до бюджету. Податкова політика в системі державного регулюванні економіки. Неподаткові платежі в бюджет.

2.11. Рекомендована література.

1. Шустіков А. А. Фінансова статистика : навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2010. 290 с.

2. Лугінін О. Є. Статистика національної економіки та світового господарства: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2006. 502 с.

3. Єріна А. М., Пальян З. О. Статистика: підручник. Київ: КНЕУ, 2010. 351 с.

4. Горкавий В. К. Статистика: навч. посібник. Київ: Алерта, 2012. 608 с.

2.12. Методи контролю:

– поточний контроль – (ведення конспекту; опитування; розв'язування задач та ситуацій; написання рефератів; виконання індивідуальних та домашніх завдань);

– підсумковий контроль – екзамен.

2.13. Мова викладання. Українська.

